Mòdul 2: Informàtica inicial

Unitat 3: Fitxers i carpetes

La memòria: magatzem d'informació

Podríem dir que la memòria d'una persona és un magatzem d'informació. A la memòria hi guardem noms, imatges, records, cançons ...

Tothom gaudeix, avui, d'aparells digitals dotats de memòria:

Les primeres càmeres digitals tenien una memòria interna que desar-hi les fotografies.
Actualment tenen petites targetes de memòria de diferents capacitats que es poden treure de l'aparell

Un disquet és una memòria molt petita, actualment està en desús.

Un CD és una memòria on tenim guardades fotos, cançons, jocs...
Un DVD té més capacitat: pot emmagatzemar una pel·lícula sencera o tota una enciclopèdia

Un llàpis de memòria és un petit dispositiu de memòria molt còmode. Pot tenir més capacitat que un DVD, hi podem gravar i esborrar sense problemes. És molt fàcil de transportar i endollar a l'ordinador. Actualment poden arribar a tenir 64 Gb

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

Dins l'ordinador hi ha un disc amb una capacitat de memòria molt gran: se'n diu el disc dur.
El disc dur és la memòria de l'ordinador. A dins, s'hi troben els programes i tot el que fem i desem: escrits, dibuixos, fotos, música...

Els primers telèfons mòbils tenien memòria només per emmagatzemar números de telèfon i missatges, etc.
Actualment tenen molta més capacitat i poden emmagatzemar en memòria documents, fotos, vídeos i navegar per Internet.

Tablet: Funciona com un PC, però més lleugera i més orientat al multimèdia[1], la lectura de continguts i a la navegació per Internet.

Fitxers

En llenguatge informàtic, de cada escrit, cada foto, cada cançó que tenim a l'ordinador, en diem fitxer.
Quan fem una foto amb una càmera digital es crea un fitxer amb les dades de la foto a la memòria de la càmera.
Si volem tenir la foto a l'ordinador, connectem la càmera o la targeta de memòria a l'ordinador i passem el fitxer de la foto. El procés es pot explicar així:

- El disc dur enregistra el fitxer amb les dades de la foto en un lloc de la seva memòria.
- A la pantalla busquem el fitxer de la foto que apareix com una icona de imatge
- Fem doble clic sobre la icona i s'obre el fitxer.

[1] El terme multimèdia fa referència a qualsevol sistema que fa servir múltiples mitjans per presentar o comunicar informació.

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

Tipus de fitxers

Hi ha molts tipus de fitxers:

- Documents de text
- Fitxers d'imatge
- Fitxer de so i vídeo

o Documents de text

Document.doc	**Document. txt**	**Document. rtf**	**Document. odt**
Escrit amb el Microsoft Office	Escrit amb el Bloc de notes	Escrit amb WordPad	Escrit amb OpenOffice

o Fitxers d'imatge

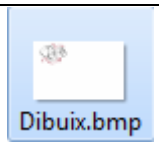 Imatge.bmp	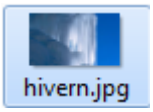 hivern.jpg	Imatge.gift
Dibuix fet amb Paint	Fotografia	Dibuix senzill

o Fitxers de so i vídeo

.mp3	.wma	.mpeg
Fitxer de so	Fitxer de so	Fitxer de vídeo

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

Moltes vegades poden distingir perfectament els tipus de fitxer, perquè les icones són diferents, les icones poden canviar en funció del programa que fem servir per obrir els arxius o fitxers, o podem veure una miniatura de la imatge de l'arxiu.

És convenient escriure el nom de fitxers i carpetes sense accents, dièresis, apòstrof... ni altres signes que no existeixen en anglès.

L'extensió dels fitxers

Tothom tenim una cançó favorita:

Si la gravem, l'ordinador fa un fitxer com aquest: Canço_amor.mp3	Si escrivim la seva lletra amb el Bloc de notes, el fitxer és diferent: Canço_amor.txt	Si aconseguim el videoclip de la cançó, el format del fitxer és un altre: Canço_amor.mpeg

Tots tres **fitxers** s'anomenen canço_amor. A primera vista, els distingim per la seva icona. Però, com distingeix l'ordinador cada **fitxer**?

Observa que el nom de cada **fitxer** porta un "cognom" separat per un punt. L'ordinador distingeix el tipus de fitxer per aquest "cognom" que anomenem **extensió**.	

L'ordinador obre cada tipus de fitxer amb programes diferents:

- **.mp3**: amb un programa per escoltar.

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

- **.txt**: amb el **Bloc de notes**
- **.mpeg**: amb un reproductor multimèdia

Mida d'un fitxer

Cada fitxer ocupa un espai dins la memòria de l'ordinador. Lògicament, una pel·lícula ocupa molt més espai que una cançó o una fotografia. Diem que la pel·lícula mesura més que una fotografia. Una fotografia en color mesura més que la mateixa fotografia en blanc i negre.

La mida d'un fitxer és dóna en Bytes (B). El Byte és una unitat massa petita i per això utilitzem els seus múltiples:

Nom	Símbol	Mida	Mida en Bytes
Byte	B	1 Byte	1 Byte
KiloByte	KB	1024 Bytes	1024 Bytes
MegaByte	MB	1024 KBytes	1.048.576 Bytes
GigaByte	GB	1024 MBytes	1.073 Milions de Bytes
TeraByte	TB	1024 TBytes	1.099 Bilions de Bytes

Carpetes i subcarpetes

Dins la memòria de l'ordinador, tota la informació està desada i ordenada en carpetes.
Els programes que fan que funcioni estan guardats en carpetes.

Podem fer tantes carpetes noves com calgui.

Carpeta buida	**Carpeta amb arxius i fitxers**

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

Dins les carpetes es poden posar més carpetes.

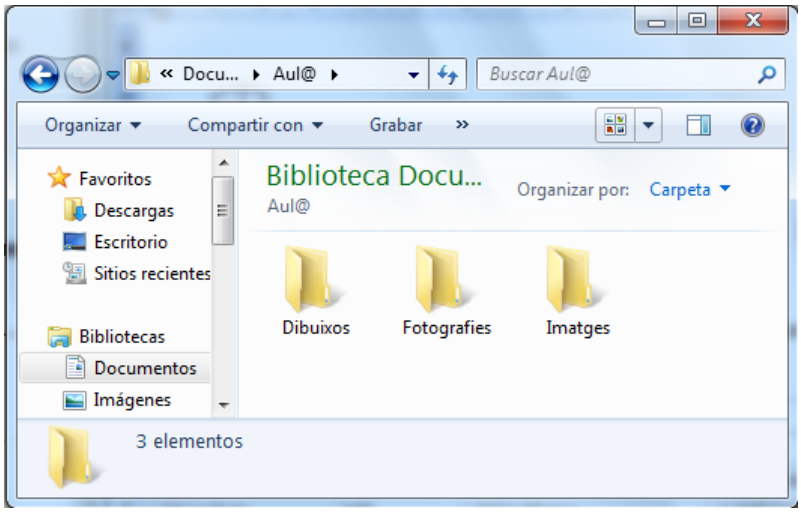

Dins la carpeta Aul@ hem fet carpetes per ordenar millor el contingut: una carpeta per desar dibuixos, un altre de fotografies ...

Posem que a la carpeta de Fotografies hem de fer diferents grups per classificar-les millor:

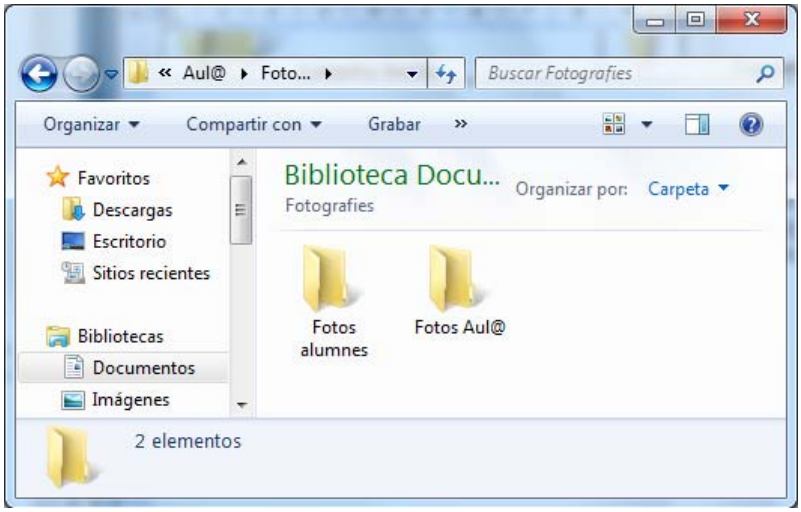

El programa de Windows ens ajuda a organitzar la nostra informació a la carpeta de les biblioteques, però això no vol dir que no podem desar imatges a la carpeta dels documents...

Aquest ordre de carpetes que hem fet de l'Aul@ es podem representar en un arbre:

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

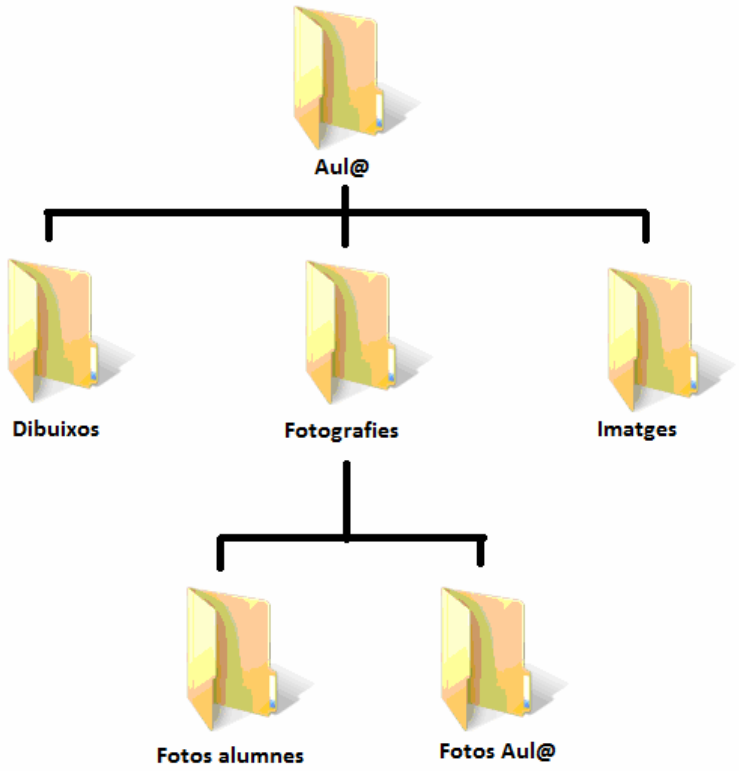

Recorda: Els Fitxers i les Carpetes s'obren fent doble clic damunt la imatge (no damunt del nom)

2 clics a la imatge

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

Una altra manera és:

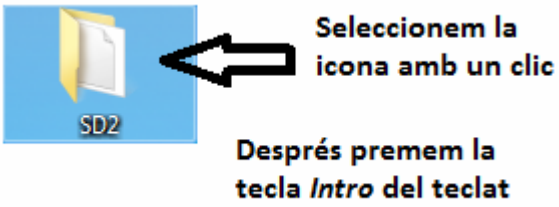

Pràctica 6: Crear una subcarpeta

En aquesta pràctica posarem una miqueta d'ordre dins la teva carpeta. Farem a dins una nova carpeta (una subcarpeta) i hi ficarem les fotografies:

- Busca i obre la teva carpeta
- Per crear una nova carpeta segueix els passos següents:
  - Vés a la **barra de menús** i tria l'opció *Nova carpeta*.
  - Veuràs una nova carpeta. Posa-li el nom de Fotos.

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

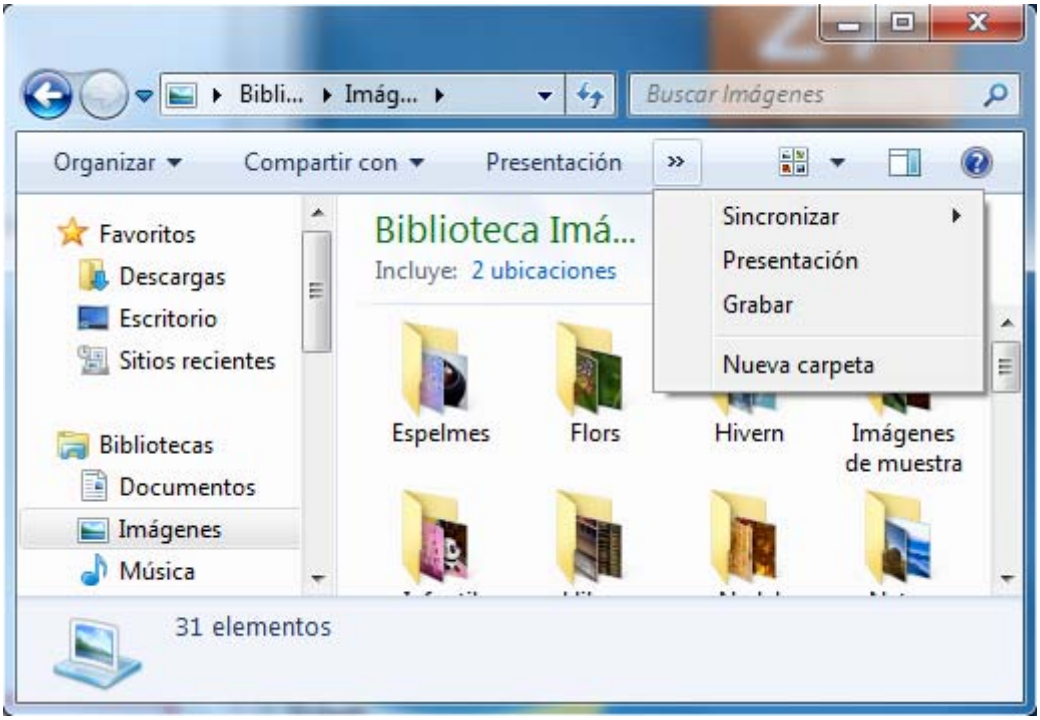

Així hem separat les fotografies de la resta dels fitxers.

- Crea també una carpeta amb el nom **Textos**.
- Arrossega dins el fitxer **Avui**.
- Les proves les deixem fora.

<u>Practica 7: Saber on anar: adreces dins l'ordinador</u>

- Si algú demana on son les fotografies de la carpeta Aul@ li diriem: "A **l'Escriptori**, a la carpeta **Aul@**, dins la carpeta **Fotos**".
- Això es pot simplificar donant l'adreça següent:
  Escriptori\Aula@\Fotos
- Escriu l'adreça de la teva carpeta de **Textos**.

Les adreces s'escriuen amb lletra minúscula

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

- El text que hem escrit el podríem identificar així:
  Escriptori\la meva carpeta\textos\avui.

- Escriu l'adreça que donaríem per identificar cadascuna de les fotos que tens guardades a la teva carpeta.

Pràctica 8: Eliminar fitxers i carpetes

Eliminar un fitxer (o una carpeta) és molt fàcil:

- El seleccionem amb un clic.
- Premem la tecla **Supr** del teclat.
- Confirmem que volem llençar-ho a la **Paperera**.

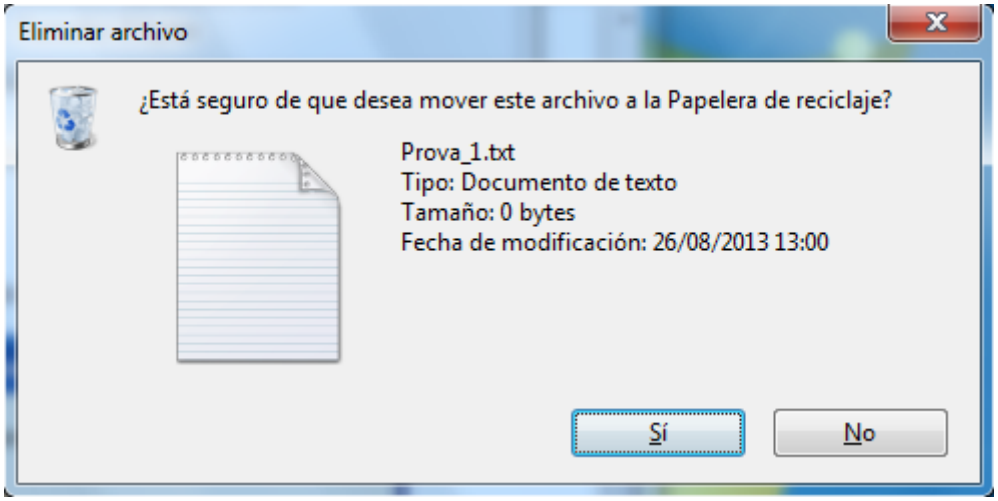

- Experimenta tot suprimint tots els fitxer Prova_1, Prova_2...

Pràctica 9: Suprimir una carpeta i recuperar-la de la Paperera

- Llença la teva carpeta a la **Paperera** (pots arrossegar-la directament a la Paperera o bé seguir les instruccions de la pràctica anterior)

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat

Ara anirem a la **Paperera** per recuperar la carpeta:

- Obre la Paperera de reciclatge i segueix les instruccions següents:

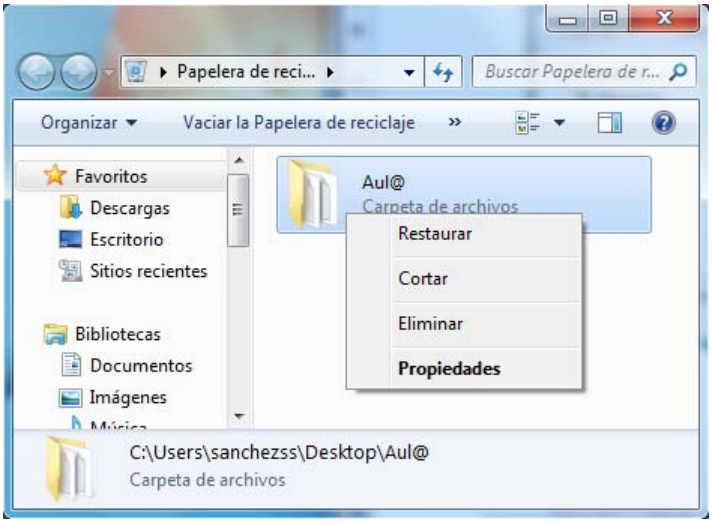

1. Seleccionem amb un clic la icona de la carpeta.
2. Cliquem el botó dret per accedir al menú.
3. Opció **Restaurar**.

- També pots **clicar la barra** de menús i clicar l'opció **Restaurar**

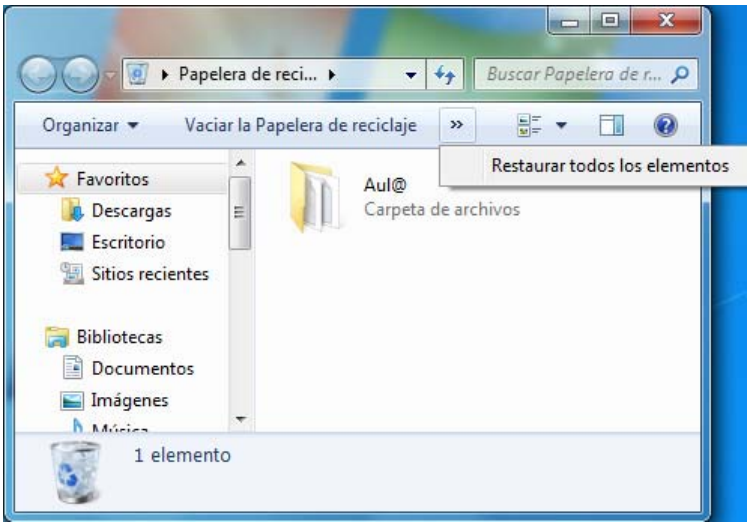

- Pots llençar aquesta carpeta de proves a la **Paperera**.

Plaça Ajuntament, 10 08295 Sant Vicenç de Castellet. Tel. 936930611 - Fax 936930610 - www.svc.cat - A/e: svcastellet@svc.cat